

## TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTISUUNNITELMA

**Valtuustokausi 2017 - 2020**

### TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALTUUDET

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 14 luvussa ja kunnan hallintosäännössä.

Kuntalain 121 ja 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taaseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
- valmistella tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle
- hankittava asianomainen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta.

*Hallintosäännössä valtuusto on kuntalain mukaisten tehtävien lisäksi sisällyttänyt lautakunnan tehtäviin:*

1. *seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi*

2. *huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä*
3. *tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.*

## ARVIOINTITYÖN SUORITTAMISEN PERUSTEET

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa sekä mahdollisissa väliraporteissa. Arvioinnin lautakunta toteuttaa käyttämällä muun muassa seuraavia toimintatapoja:

1. Tarkastuslautakunta seuraa kunnan toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunta sopii keskinäisellä työnjaolla eri toimielinten hallinnon seuraamisesta sekä kerää tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta. Salassa pidettävän aineiston käytettäväksi saamisesta lautakunta päättää erikseen.

Lautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu on seuraava:

<u>Toimielin</u>	<u>Tarkastuslautakunnan jäsen</u>
Kaupunginhallitus	Tanja Parkkio
Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta	Ilse Leppäranta
Sivistyslautakunta	Raimo Sulonen
Vapaa-aikalautakunta	Eija Nurmi
Tekninen lautakunta	Reijo Paju
Ympäristölautakunta	Eija Nurmi

2. Lautakunta pyytää kunnan organisaatiolta erikseen päätettäviä selvityksiä toiminnasta arvioinnin tueksi (esimerkiksi toimialojen itsearviointien yhteenvetoja, asiakaspalauteyhteenvetoja ja mahdollisia sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportteja, laatuauuditointeja, palveluiden prosessikuvauksia, talouden ja toiminnan seurantaraportteja, osavuosikatsaukset, kuntayhtymien arviointikertomukset).
3. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa kaupungin / arvioitavan kohteen viranhaltijajohdon lisäksi luottamushenkilöjohtoa, henkilökunnan edustajia, tytäryhtiöiden edustajia ja mahdollisia muita sidosryhmän edustajia selvittämään omasta näkökulmastaan arviointikohteen toimintaa, tavoitteita ja niiden toteutumista. Tarvittaessa haastateltaville jaetaan ennakoon täytettäväksi arviointilomake toimialan/vastualueen toiminnasta ja taloudesta. Lomake ei ole julkinen eikä sitä liitetä pöytäkirjaan.

4. Lautakunta tekee tutustumis- ja arviointikäyntejä kunnan hallintokuntiin/toimipisteisiin ja muihin palvelupisteisiin työohjelman mukaisesti. Tarvittaessa käydään tutustumassa tytäryhteisöihin.
5. Arvioitavan vuoden tilinpäätös toimintakertomuksineen on asiakirja, josta ilmenevien tietojen perusteella arviointi ensisijaisesti suoritetaan.
6. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteisarviointoja esim. seutukunnan muiden kuntien kanssa yhteisesti järjestettyjen toimintojen osalta.

Lautakunnan jäsenten toimintavalmiuksien kehittämistä tuetaan mm. osallistamalla alan koulutuksiin.

### **TILINTARKASTUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA**

Tilintarkastajan vuotuinen työohjelma annetaan tarkastuslautakunnalle tiedoksi. Tilintarkastaja raportoi vuoden aikana sopimuksen mukaisesti työohjelman toteutumisesta sekä olennaisista havainnoista. Yhteenveto koko vuoden tarkastuksista tehdään tilintarkastuskertomuksen yhteydessä.

Tilintarkastajan valtuustokauden suunnitelmat ja vuosittaiset työohjelmat laaditaan siten, että ne tukevat kunnan tarkastustoimen laaja-alaista ja asianmukaista toteutumista. Tilintarkastuksen työn lähtökohtana on kunnan toimintaorganisaatio ja -ympäristö ja niihin liittyvät olennaiset riskit. Riskienkartoituksen avulla määritellään tarkastuksen painopistealueet tarkastustyön perustaksi.

Tarkastussuunnitelman ja vuotuisten työohjelmien käsittelyn yhteydessä tarkastuslautakunta arvioi myös tarkastukseen käytössä olevien resurssien riittävyyttä.

### **ARVIOINTISUUNNITELMA**

Tarkastuslautakunnan arviointityön systematisoimiseksi on tarpeen laatia vaalikauden kattava arviointisuunnitelma, jota täsmennetään vuosittain. Arviointisuunnitelmassa esitetään ne tehtäväalueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelmassa painotetaan osalualueita, joiden osalta on suurin riski, että tavoitteet jäävät saavuttamatta tai muutoin toiminta ei ole tuloksellista. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain sekä painotusten että menetelmien osalta. Arviointisuunnitelmassa (ja arviointikertomuksessa) voidaan myös painottaa eri BSC-näkökulmia vuosittain (talousnäkökulma, organisaatio-/prosessien näkökulma, asiakasnäkökulma, henkilöstönäkökulma).

Raision kaupunki  
Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma voidaan sovittaa yhteen tilintarkastussuunnitelman kanssa.

Toimielin	TEHTÄVÄALUE JA ARVIOITAVA ASIA	2017	2018	2019	2020
Koko kaupunki / Kaupunginhallitus / Johtaminen ja hallinto	Yleiskuva kunnan johtamis- ja ohjausjärjestelmästä sekä eri toiminnoista, organisaatiouudistukset	X			
	Kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa	X	X	X	X
	Sisäisen valvonnan järjestämisen arviointi		X		X
	Sote- ja maakuntauudistus	X	X		
	Talouden seuranta / talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteutumisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen	X	X	X	X
	Investoinnit	X	X	X	X
	Henkilöstö			X	
	Elinkeinojen kehittäminen		X		
<b>Sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunta</b>					
	Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta	X			
	Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla	X			
	Hoitotakuu	X			
	Hoitoketjun toimivuus	X			
	Yhteistyö ja organisoitavat (ky:t, sopimukset)	X			
	Hankinnat	X			
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan	X			
	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen	X			

Raision kaupunki  
Tarkastuslautakunta

	<i>Tehtäväalueet:</i> - soten talous ja hallinto - perhepalvelut - sosiaalipalvelut - terveyspalvelut - hoito- ja hoivapalvelut	x x x x x			
<b>Sivistyslautakunta</b>	Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta		X		
	Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla		X		
	Yhteistyö (ky:t, sopimukset)		X		
	Hankinnat		X		
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan		X		
	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen		X		
	<i>Tehtäväalueet:</i> - varhaiskasvatus - perusopetus - lukio ja muu toisen asteen opetus - vapaa sivistystyö		x x x x		
<b>Vapaa-aikalautakunta</b>	Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta		X		
	Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla		X		
	Yhteistyö (ky:t, sopimukset)		X		
	Hankinnat		X		
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan		X		
	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen		X		
	<i>Tehtäväalueet:</i> - kirjasto - kulttuuri, museo		x x		

Raision kaupunki  
Tarkastuslautakunta

	- liikuntapalvelut - nuorisotyö		x x		
<b>Tekninen lautakunta</b>	Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta			X	
	Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla			X	
	Yhteistyö (ky:t, sopimukset)			X	
	Hankinnat			X	
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan			X	
	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen			X	
	<i>Tehtäväalueet:</i> - joukkoliikennepalvelut - kone/kalusto ja materiaali - liikenneverkkopalvelut - kunnallistekninen suunnittelu, rakentamis- ja rakentamispalvelut - viheraluepalvelut - maankäyttöpalvelut - talous- ja hallintopalvelut - tietohallintopalvelut - tilapalvelut			x x x x  x x x x x	
<b>Ympäristö-lautakunta</b>	Toimialan palvelustrategioiden toteuttaminen valtuuston asettamien tavoitteiden kautta				X
	Toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla				X
	Yhteistyö (ky:t, sopimukset)				X
	Hankinnat				X
	Ostopalvelut ja niiden kytkeytyminen strategiaan				X
	Talouden tasapainottamistoimenpiteiden toteuttamisen arviointi ja tuottavuuden parantaminen				X

Raision kaupunki  
Tarkastuslautakunta

	<i>Tehtäväalueet:</i> - rakennusvalvonta - ympäristönsuojelu - ympäristöterveysvalvonta - eläinlääkintähuolto				x x x x
<b>Konserniyhteisöt, omistajaohjaus</b>	Omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan toteutuminen		X		X
	Konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	X	X	X	X